

III. GOSPODAROWANIE ODPADAMI

Solid waste management

Odpadami są wszystkie niespożytkowane produkty bytowej i gospodarczej działalności człowieka. Charakter i wielkość wytwarzanych odpadów zależą od jakości i dostępności surowców, technologii produkcji i postępu technicznego, poziomu życia ludności i konsumpcji dóbr materialnych oraz świadomości ekologicznej społeczeństwa. Polskie prawo ujmuje wszystkie zagadnienia gospodarki odpadami, tworząc system wzajemnie powiązanych i uzupełniających się aktów prawnych i uwzględniając ogólne i szczegółowe wymagania Unii Europejskiej

Monitoring gospodarki odpadami na terenie województwa zachodniopomorskiego realizowany jest przez WIOŚ w Szczecinie na podstawie:

- baz danych o składowiskach i instalacjach termicznego unieszkodliwiania odpadów prowadzonych przez WIOŚ w Szczecinie,
- archiwalnych danych o odpadach przemysłowych zgromadzonych w bazie SIGOP (System Informacji Gospodarki Odpadami Przemysłowymi), prowadzonej do 2007 roku przez WIOŚ w Szczecinie,
- wyników działalności kontrolnej WIOŚ w Szczecinie,
- Wojewódzkiego Systemu Odpadowego (WSO), prowadzonego przez Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego,
- systemu statystyki publicznej Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) w Szczecinie.

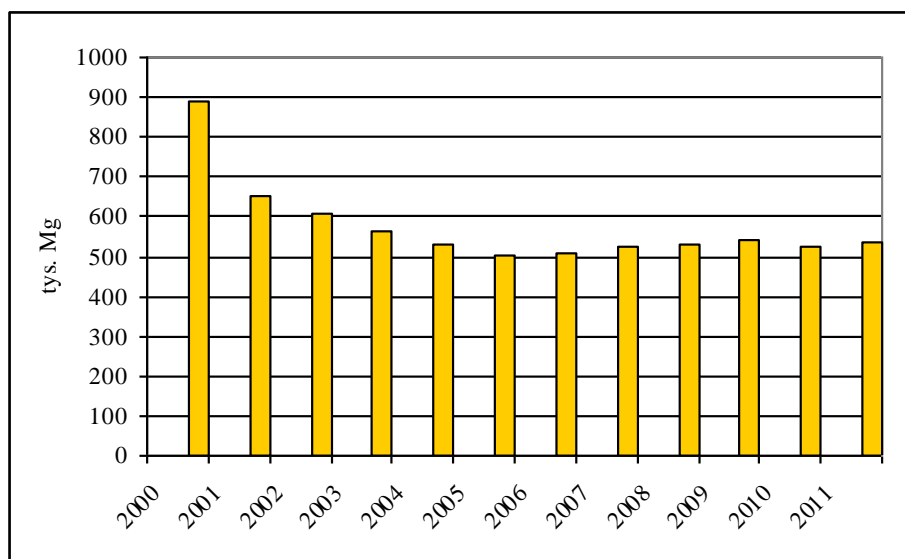
III.1. Ocena stanu gospodarki odpadami

Odpady komunalne

Zgodnie z ustawą z dnia 22 stycznia 2010 roku o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 28, poz. 145), odpady komunalne to odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Na przestrzeni ostatnich lat ilość zebranych odpadów komunalnych w województwie utrzymuje się na podobnym poziomie i w 2011 roku wyniosła 536 tys. Mg (wykres III.1.1).

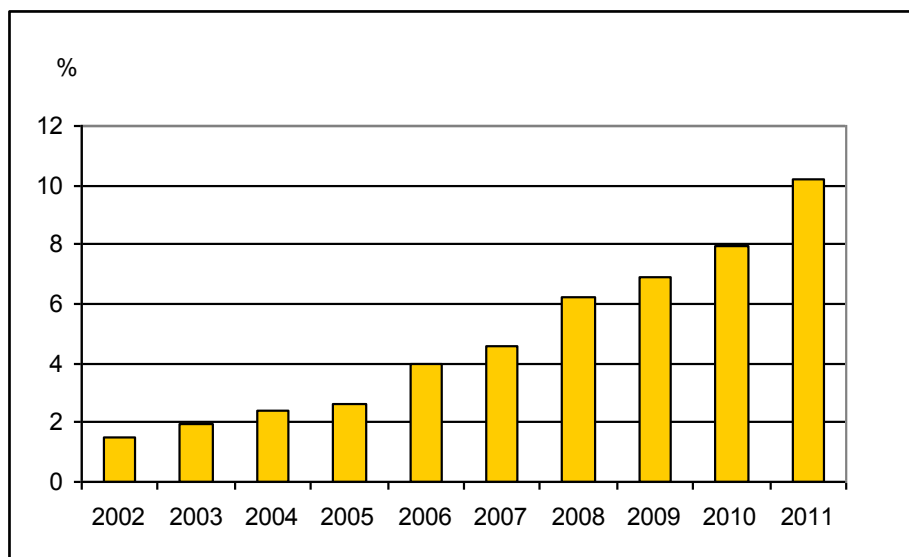
Wykres III.1.1. Odpady komunalne zebrane w województwie zachodniopomorskim w latach 2000-2011 (źródło: GUS)

Gospodarowanie odpadami komunalnymi

Udział odpadów zebranych selektywnie (w ogólnej masie odpadów komunalnych) jest niewielki, chociaż w ostatnich latach obserwuje się jego wzrost. Według danych GUS w roku 2011, odpady selektywnie zebrane stanowiły 11,39% ogólnej masy odpadów zebranych, podczas gdy przykładowo w roku 2002 tylko 1,48% (wykres III.1.2).

Wykres III.1.2. Procentowy udział odpadów zebranych w sposób selektywny (w ogólnej masie odpadów zebranych) w województwie zachodniopomorskim w latach 2002-2011 (źródło: GUS)

Lata 2010-2011 nie przyniosły istotnych zmian w sposobie gospodarowania odpadami komunalnymi w województwie. Nadal gospodarka odpadami bazuje głównie na unieszkodliwianiu odpadów poprzez składowanie na składowiskach. Według ewidencji prowadzonej przez WIOŚ w Szczecinie, na terenie województwa znajduje się 114 składowisk (składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne): 83 nieeksploatowanych i 31 eksploatowanych (stan na 31.12.2011 rok) – rysunek III.1.1, tabela III.1.1 i III.1.2.

Rysunek III.1.1. Składowiska komunalne w województwie zachodniopomorskim (stan na 31.12.2011 rok)

Tabela III.1.1. Składowiska komunalne eksploatowane w województwie zachodniopomorskim (stan na 31.12.2011 rok)

Lp.	Powiat	Gmina	Miejscowość	Rok rozpoczęcia eksploatacji	Bariera geologiczna oraz izolacja sztuczna	Powierzchnia ogólna [ha]	Powierzchnia wykorzystana [ha]	Pojemność planowana [Mg]	Pojemność wykorzystana [Mg] – 31.12.2011 rok	Ilość odpadów zdeponowanych w 2011 r.oku [Mg]	Drenaż odciekowy powyżej izolacji	Sposób zagospodarowania gazu składowiskowego	Monitoring	Waga samochodowa	Decyzja zatwierdzająca instrukcję eksploatacji	Pozwolenie zintegrowane	Zezwolenie na odzysk/umieszczenie	Zarządzający składowiskiem
1.	choszczeński	Bierzwnik	Pławienko	2001	izolacja PEHD	3,35	1,24	22000	2881	342	+	bierny	+	-	+	nd	+	PUK Komunalni sp. z o.o. – Dobiegniew
2.		Choszczno	Stradzewo	1996	izolacja PEHD	4,21	2,39	126000	76720	7584	+	bierny	+	+	+	+	nd	MPGK sp. z o.o. – Choszczno
3.	drawski	Drawsko Pomorskie	Mielenko Drawskie	2002	izolacja PEHD	4,73	2,60	60412	42618	4172	+	czynny	+	+	+	+	nd	ZUK – Drawsko Pomorskie
4.		Złocieniec	Stawno	1998	izolacja PEHD	0,52	0,40	7878	4091	945	+	czynny	+	+	+	nd	-	ZUK – Złocieniec
5.	goleniowski	Goleniów	Podąńsko	1994	dno – warstwa bitumiczna skarpy – izolacja PEHD	3,80	2,30	181250	160877	10485	+	bierny	+	+	+	+	nd	PGK sp. z o.o. – Goleniów
6.		Maszewo	Godowo ¹	1996	glina	4,50	1,50	50000	31480	9545	+	bierny	+	+	+	+	nd	CZG R XXI – Nowogard
7.	gryficki	Gryfice	Smolećcin	1989	glina	16,20	3,70	350000	254321	8778	+	bierny	+	-	+	+	nd	ZGK – Gryfice
8.	gryfiński	Gryfino	Gryfino-Wschód	1993	glina zwałowa, izolacja PEHD	6,09	1,95	351560	194781	11074	+	czynny	+	+	+	+	nd	PUK sp. z o.o. – Gryfino
9.		Cedynia	Lubiechów Górny	2000	izolacja PEHD	0,85	0,32	42075	16031	1448	+	bierny	+	+	+	+	+	ZRB przy UM w Cedyni
10.		Mieszkowice	Kurzycko	1994	izolacja PEHD	4,54	1,40	17500	13361	666	+	bierny	+	+	+	nd	+	ZUK sp. z o.o. – Mieszkowice
11.		Trzcieńsko Zdrój	Drzesz ¹	2003	glina	1,32	0,52	10000	7922	614	+	bierny	+	+	+	nd	+	UKMTiC J. Skiba – Trzcieńsko Zdrój
12.	kołobrzeski	Rymań	Leszczyn-Kalina (obrzeż Mirowo)	2005	bentomata, geomembrana, geowłóknina	121,85	10,00	1691000	797384	116703	+	czynny	+	+	+	+	nd	SITA JANTRA sp. z o.o. – Szczecin
13.		Ustronie Morskie	Kukinka	1986	glina	7,88	7,20	24735	23090	2324	+	bierny	+	+	+	nd	-	GOSiR – UG Ustronie Morskie
14.	koszaliński	Sianów	Sianów	1991	izolacja PEHD	23,40	7,01	1757130	1301810	34178	+	czynny	+	+	+	+	nd	PGK sp. z o.o. – Koszalin
15.		Świeszyno	Niedalino	1995	folia	1,12	1,00	2550	2299	312	+	czynne	-	+	+	nd	-	ZGKiM – Świeszyno
16.	łobeski	Resko	Komorowo	1995	glina	6,28	3,55	77214	49525	11792	+	bierny	+	-	+	+	nd	CZG R XXI – Nowogard
17.	myśliborski	Myślibórz	Dalsze	2001	izolacja PEHD, geowłóknina	78,2	5,94	4500000	441091	60144	+	czynny	+	+	+	+	nd	EKO-MYŚL sp. z o.o. – Myślibórz
18.	policki	Police	Leśno Górne	2001	izolacja PEHD	4,37	4,37	466450	209092	26504	+	bierny	+	+	+	+	nd	ZOiSOK – Leśno Górne
19.	pyrzycki	Pyrzyce	Karniewo ¹	1993	glina	6,20	4,90	116610	109657	2554	+	bierny	+	+	+	+	nd	PPK sp. z o.o. – Pyrzyce
20.	sławieński	Postomino	Bylica	1993	glina	1,78	1,53	23380	15300	1100	+	bierny	+	+	+	nd	+	AMGiSP – Postomino
21.		Slawno	Gwiazdowo	2001	folia PCV, izolacja PEHD	2,25	1,49	100000	99346	5398	+	czynny	+	+	+	+	nd	MPGKiM sp. z o.o. – Slawno
22.		Darłowo	Krupy	2006	geowłóknina	2,10	0,48	24950	6721	1464	+	bierny	+	+	+	nd	+	GZUP – Dąbki
23.	stargardzki	Stara Dąbrowa	Łęczycza	1979	geomembrana	25,40	10,30	1000000	896817	30577	+	czynny	+	+	+	+	nd	ZZO Stargard sp. z o.o. – Stargard Szczeciński

Lp.	Powiat	Gmina	Miejscowość	Rok rozpoczęcia eksploatacji	Bariera geologiczna oraz izolacja sztuczna	Powierzchnia ogólna [ha]	Powierzchnia wykorzystana [ha]	Pojemność planowana [Mg]	Pojemność wykorzystana [Mg] – 31.12.2011 rok	Ilość odpadów zdeponowanych w 2011 r. oku [Mg]	Drenaż odciekowy powyżej izolacji	Sposób zagospodarowania gazu składowiskowego	Monitoring	Waga samochodowa	Decyzja zatwierdzająca instrukcję eksploatacji	Pozwolenie zintegrowane	Zezwolenie na odzysk/tunieszkodliwienie	Zarządzający składowiskiem
24.	szczecinecki	Borne Sulinowo	Borne Sulinowo	1997	folia PEHD	6,90	2,10	45640	26285	1718	+	bierny	+	+	+	+	nd	PUK sp. z o.o. – Borne Sulinowo
25.		Szczecinek	Trzesieka	1979	folia	12,10	5,70	301320	279557	13617	+	czynny	+	+	+	+	nd	PGK sp. z o.o.– Szczecinek
26.	miasto Świnoujście	Świnoujście	Przytór-Ognica	1991	kwatery 1, 2 – brak kwatery 3 – geomembrana	35,00	5,57	500000	445400	20528	+	czynny	+	+	+	+	nd	ZWiK – Świnoujście
27.	świdwiński	Poleczyn Zdrój	Wardyn Górny	2007	izolacja PEHD, glina zwałowa o grubości 0,5 m	2,63	1,49	70000	47570	11445	+	bierny	+	+	+	+	nd	MPGO sp. z o.o. – Wardyn Górny
28.		Świdwin	Świdwinek II ¹	1997	folia, plastpapa	1,59	1,40	66459	69045	2041	+	bierny	+	+	+	+	nd	ZUK sp. z o.o. – Świdwin
29.	walecki	Człopa	Człopa	1996	geomembrana	6,20	2,10	23000	16131	2145	+	bierny	+	+	+	nd	+	ZGK – Człopa
30.		Mirosławiec	Mirosławiec	1993	glina (3 x 0,25 cm)	3,42	3,00	390000	56127	12525	+	czynny	+	+	+	+	nd	PHU Eko-Fiuk – Poleczyn Zdrój
31.		Wałcz	Wałcz II	1993	izolacja PEHD	6,40	1,80	194200	178671	7284	+	bierny	+	+	+	+	nd	ZGK – Wałcz

Objaśnienia:

nd – nie dotyczy

¹⁾ – składowiska, które z dniem 1.01.2012 roku zaprzestały składowania odpadów (w roku 2011 przyjmowały odpady do składowania)

Tabela III.1.2. Składowiska komunalne (nieeksploatowane) w województwie zachodniopomorskim (stan na 31.12.2011 rok)

Lp.	Powiat	Gmina	Miejscowość	Rok rozpoczęcia eksploatacji	Rok zakończenia eksploatacji	Uszczerbienie podłoża	Powierzchnia ogólna [ha]	Drenaż wód odciekowych powyżej izolacji	Sposób zagospodarowania gazu składowiskowego	Monitoring	Zgoda na zamknięcie składowiska	Uwagi
1.	białogardzki	Tychowo	Warnino	1987	2003	brak	2,35	-	-	-	-	
2.		Karlino	Krzywopłaty	1993	2010	izolacja PEHD	10,90	+	bierny	+	-	
3.	choszczeński	Bierzwnik	Starzyce	1983	2001*	brak	0,97	-	-	-	-	
4.		Drawno	Rościen	1992	2003	geomembrana	3,75	+	-	-	+	w trakcie rekultywacji
5.		Krzęcin	Objezierze	1989	2003	głina	6,35	-	-	-	+	
6.		Pelczyce	Pelczyce	bd	2003	brak	4,00	-	-	-	-	
7.		Recz	Pomień	1989	2003	głina	1,70	-	bierny	+	+	w trakcie rekultywacji
8.	drawski	Czaplinek	Niwka	1977	2008	brak	2,59	-	-	+	+	
9.		Drawsko Pomorskie	Drawsko Pomorskie	1976	2002	brak	5,50	-	-	-	-	zrekultywowane
10.		Kalisz Pomorski	Kalisz Pomorski	1976	2004	brak	3,09	-	-	+	+	w trakcie rekultywacji
11.		Wierzchowo	Wierzchowo	1998	2004	brak	2,60	-	-	+	+	
12.		Złocieniec	Złocieniec	1970	2008	brak	4,94	-	-	+	+	
13.	goleniowski	Goleniów	Helenów	po 1945	1994*	brak	8,37	-	bierny	-	nd	zrekultywowane
14.		Nowogard	Ślajfino	1984	2010	głina	9,27	+	bierny	+	+	
15.		Osina	Osina	1994	2004	geomembrana	1,35	+	bierny	+	-	
16.	gryficki	Brojce	Dargosław	1998	2004	głina	0,24	+	bierny	-	-	
17.		Karnice	Kusin	1993	2004	głina	0,35	-	-	-	-	
18.		Ploty	Wilczyniec	1973	1993*	brak	1,02	-	-	-	-	zrekultywowane
19.		Trzebiatów	Włodarka	1982	2011	głina	6,00	+	bierny	+	+	
20.	gryfiński	Banie	Kunowo	1992	2005	brak	2,45	-	bierny	+	+	zrekultywowane
21.		Gryfino	Gryfino	1951	1992*	brak	6,60	-	bierny	+	nd	zrekultywowane
22.		Cedynia	Cedynia (obręb Radostów)	po 1945	2000	brak	2,64	-	-	+	-	
23.		Chojna	Trakt Pyrzycki	1978	1997*	brak	2,50	-	bierny	-	nd	zrekultywowane
24.		Chojna	Kaliska	1997	2010	izolacja PEHD	7,05	+	bierny	+	+	
25.		Moryń	Moryń (obręb Przyjezierze II)	1975	2003	brak	5,00	-	bierny	+	+	w trakcie rekultywacji
26.		Trzcińsko Zdrój	Czarnołęka	1950	2003	brak	2,53	-	-	+	+	
27.		Widuchowa	Dębogóra	1991	2005	brak	2,24	-	bierny	+	+	w trakcie rekultywacji
28.	kamieński	Dziwnów	Wapno (obręb Lukęcin)	bd	1991*	brak	1,00	-	-	-	-	

Lp.	Powiat	Gmina	Miejscowość	Rok rozpoczęcia eksploatacji	Rok zakończenia eksploatacji	Uszczelnienie podłoża	Powierzchnia ogólna [ha]	Drenaż wód odciekowych powyżej izolacji	Sposób zagospodarowania gazu składowiskowego	Monitoring	Zgoda na zamknięcie składowiska	Uwagi
29.		Dziwnów	Międzywodzie	1970	2005	brak	2,50	-	-	+	+	zrekultywowane
30.		Golczewo	Kłęby	1972	2005	głina	2,70	-	-	+	+	w trakcie rekultywacji
31.		Kamień Pomorski	Chrzastowo	1992	2005	brak	8,70	-	-	+	+	
32.		Międzyzdroje	Międzyzdroje	ok.1948	2003	brak	3,00	-	bierny	+	+	zrekultywowane
33.		Wolin	Reclaw	1981	2005	głina	2,40	-	-	+	+	
34.	kołobrzeski	Dygowo	Lisia Góra	1975	2003	brak	0,40	-	-	+	+	zrekultywowane
35.		Gościno	Gościno Dwór	1997	2003	brak	1,70	-	-	-	+	
36.		Kołobrzeg	Janiska	1974	2005	brak	7,30	-	bierny	+	+	zrekultywowane
37.		Rymań	Leszczyn	po 1990	2003	brak	0,60	-	-	-	+	
38.		Siemyśl	Białokury	1990	2003	brak	0,60	-	-	-	+	
39.	Siemyśl	Charzyno	bd	2003	brak	0,30	-	-	-	+		
40.	koszaliński	Mielno	Strzeżenice	1950	1997*	brak	2,11	-	-	-	+	zrekultywowane
41.		Bobolice	Boboliczki	1972	2009	brak	3,03	-	-	+	+	
42.		Polanów	Wietrzno	1986	2009	brak	1,70	-	-	-	+	
43.		Manowo	Cewlino	1993	2010	folia	1,63	-	-	+	+	
44.	łobeski	Łobez	Prusinowo	1988	2005	głina	8,50	-	bierny	+	+	zrekultywowane
45.		Łobez	Przyborze	bd	1986*	brak	3,00	-	-	-	-	
46.		Resko	Resko	1981	1995*	brak	5,00	-	-	-	-	
47.		Węgorzyno	Kraśnik	1994	2011	izolacja PEHD	0,87	+	bierny	+	-	
48.	myśliborski	Boleszkowice	Boleszkowice	1987	2002	brak	2,69	-	-	-	+	z trakcie rekultywacji
49.		Myślibórz	Dalsze (stare)	1978	2001*	brak	2,03	-	-	-	-	
50.		Dębno	Dębno	1983	2003	brak	8,49	-	-	+	+	zrekultywowane
51.		Barlinek	Strąpie	1994	2003	głina	0,94	+	-	+	+	
52.		Barlinek	Rychnów	1990	2003	głina	1,17	+	-	+	+	
53.	Nowogródek Pomorski	Nowogródek Pomorski	1985	2008	izolacja PEHD	1,40	+	bierny	+	+	zrekultywowane	
54.	policki	Dobra Szczecińska	Dołuje	1982	1989	brak	6,10	-	-	-	-	
55.		Police	Sierakowo	1986	2005	kwatery 4 – brak kwatery 2 i 3 – geomembrana	32,08	+	czynny	+	+	w trakcie rekultywacji
56.		Kołbaskowo	Smolęcín	1996	2007	folia, plastpapa, geomembrana	6,79	+	czynny	+	+	w trakcie rekultywacji
57.		Nowe Warpno	Nowe Warpno	1985	2008	warstwa torfu	2,82	-	-	+	+	w trakcie rekultywacji

Lp.	Powiat	Gmina	Miejscowość	Rok rozpoczęcia eksploatacji	Rok zakończenia eksploatacji	Uszczelnienie podłoża	Powierzchnia ogólna [ha]	Drenaż wód odciekowych powyżej izolacji	Sposób zagospodarowania gazu składowiskowego	Monitoring	Zgoda na zamknięcie składowiska	Uwagi
58.	pyrzycki	Pyrzyce	Pyrzyce, ul. Stargardzka	1962	1992*	brak	2,60	-	-	-	-	zrekultywowane
59.		Lipiany	Dębiec	1986	2004	asfalt, glina	2,54	+	-	+	+	
60.	sławieński	Darłowo	Porzecze	1978	2006	brak	5,60	-	-	+	+	w trakcie rekultywacji
61.		Postomino	Pieńkowo	1993	2003	brak	0,87	-	-	+	+	zrekultywowane
62.		Postomino	Staniewice	1993	2003	brak	0,30	-	-	+	+	zrekultywowane
63.		Postomino	Marszewo	1993	2003	brak	0,96	-	-	+	+	zrekultywowane
64.		Postomino	Pałowo	1993	2003	brak	0,43	-	-	+	+	zrekultywowane
65.	stargardzki	Dolice	Dolice	1970	1997*	brak	1,50	-	-	-	-	zrekultywowane
66.		Dolice	Dolice	1997	2007	folia	3,06	+	bierny	+	+	zrekultywowane
67.		Dobrzany	Kępno	bd	1995*	brak	3,00	-	-	-	-	
68.		Ińsko	Powalice	1995	2010	izolacja PEHD	1,27	+	bierny	+	-	
69.		Marianowo	Marianowo	1998	2010	izolacja PEHD	0,57	+	bierny	+	+	
70.	miasto Szczecin	Szczecin	ul. Mistrzowska	1950	1976*	brak	0,80	-	-	-	-	
71.		Szczecin	ul. Podburzańska	1982	1993*	brak	2,00	-	-	-	-	
72.		Szczecin	ul. Rostocka	bd	bd*	brak	1,60	-	-	-	-	
73.		Szczecin	ul. Tama Pomorzańska	1960	1974*	brak	1,60	-	-	-	-	
74.		Szczecin	ul. Komety	1977	2007	geomembrana	6,00	+	czynny	+	+	częściowo zrekultywowane
75.	szczecinecki	Barwice	Śmilcz	1972	2005	brak	4,30	-	-	+	+	zrekultywowane
76.		Biały Bór	Biały Bór	1972	2004	brak	4,59	-	-	-	+	
77.		Grzmiąca	Grzmiąca	1996	2011	folia	1,23	+	bierny	+	-	składowisko zakończyło eksploatację z dniem 4.09.2011 r..
78.	świdwiński	Poleczyn Zdrój	Kołacz	1986	2007	brak	2,40	+	-	+	+	zrekultywowane
79.		Sławoborze	Lepino	1991	2008	brak	2,60	-	-	-	+	
80.		Świdwin	ul. Szczecińska	1966	1997*	brak	3,34	-	-	+	-	zrekultywowane
81.	miasto Świnoujście	Świnoujście	ul. Karsiborska	1946	1991*	brak	6,20	-	czynny	-	-	zrekultywowane
82.	walecki	Tuczno	Tuczno	1986	2002	brak	6,70	-	-	+	-	zrekultywowane
83.		Walcz	Walcz I	1959	1994*	brak	7,60	-	-	-	-	zrekultywowane

Objaśnienia:

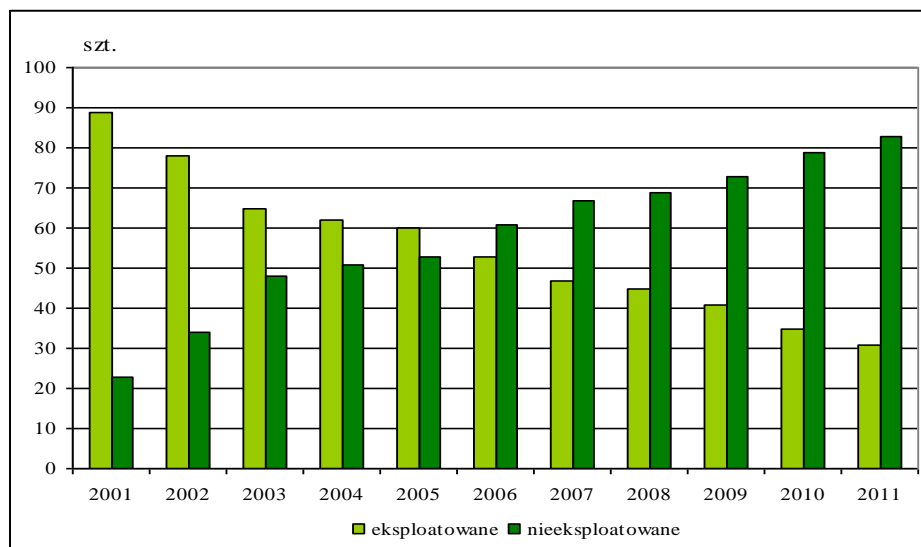
bd – brak danych

nd – nie dotyczy

* – miejsce składowania, którego zamknięcie nie podlegało pod przepisy ustawy o odpadach z 27 kwietnia 2001 roku (obiekt wyłączony z eksploatacji przed 1.10.2001 roku)

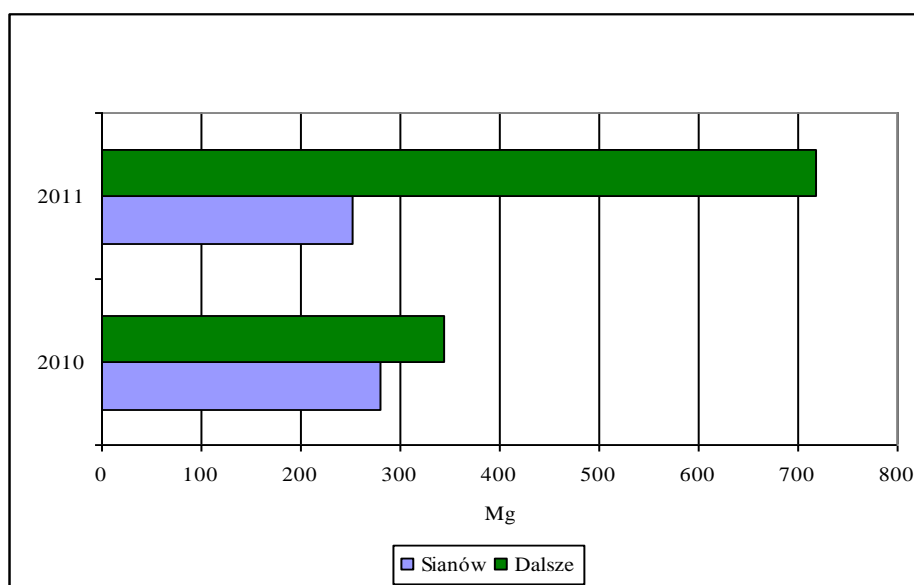
W ramach poprawy stanu gospodarki odpadami komunalnymi zamykane są i rekultywowane bądź modernizowane składowiska niespełniające wymogów ochrony środowiska (wykres III.1.3). W latach 2001-2011 z eksploatacji wyłączono 67 obiektów. Obecnie eksploatowanych pozostaje 31 obiektów, spośród których niestety jeszcze 18 nie spełnia wymogów dyrektywy Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 roku w sprawie składowania odpadów.

Wykres III.1.3. Składowiska komunalne w województwie zachodniopomorskim w latach 2001-2011 (źródło: WIOŚ w Szczecinie)

Na składowiska trafiały odpady niesegregowane. Na nielicznych obiektach prowadzono odzysk surowców wtórnych. Na wydzielonych kwaterach dwóch składowisk przyjmowane były odpady azbestowe (Dalsze, Sianów). Według danych zgromadzonych w WIOŚ w Szczecinie, na składowiska te w latach 2010-2011 przyjęto odpowiednio 625 i 967 Mg odpadów zawierających azbest (wykres III.1.4).

Wykres III.1.4. Odpady azbestowe deponowane na składowiskach w województwie zachodniopomorskim (źródło: WIOŚ w Szczecinie)

W województwie funkcjonuje kompostownia z bioreaktorem w Grzybowie, kilka kompostowni zlokalizowanych na wydzielonym terenie składowisk w: Sianowie, Leśnie Górnym, Wardyniu Górnym, Świnoujściu oraz kompostownie osadów ściekowych zlokalizowanych przy oczyszczalniach w Gryfinie i Stargardzie Szczecińskim. Na składowiskach zlokalizowanych w miejscowościach:

Leśno Górne, Sianów, Leszczyn-Kalina, Wardyń Górny i Stradzewo funkcjonowały sortownie do segregacji odpadów komunalnych. Na obiektach w Łęczycy oraz Świnoujściu pracowały również sortownie do segregacji odpadów pochodzących z selektywnej zbiórki. Od lipca 2009 roku na terenie bazy techniczno-eksploatacyjnej SITA JANTRA sp. z o.o. pracuje sortownia odpadów, do której są przyjmowane odpady komunalne z miasta Szczecina. Na terenie bazy funkcjonuje również punkt zbiórki odpadów gromadzonych selektywnie (papier, butelki PET, szkło).

W roku 2010 w Szczecinie uruchomiono instalację termicznego unieszkodliwiania komunalnych osadów ściekowych mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków Pomorzany.

System zbiórki odpadów

Większość mieszkańców województwa objęta była zorganizowanym systemem odbierania i unieszkodliwiania odpadów. Odpady komunalne wytwarzane na terenie poszczególnych gmin unieszkodliwiono poprzez składowanie. Zbiórką i wywozem odpadów zajmowały się specjalistyczne firmy mające zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych.

W większości gmin wprowadzono system selektywnej zbiórki odpadów, który ogranicza się głównie do odpadów opakowaniowych (szkła, plastiku i papieru). Rzadziej selektywnej zbiórce podlegały metale. W wielu gminach selektywna zbiórka odpadów rozszerzona została o zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny oraz odpady wielkogabarytowe. W gminach Police i Czaplunek selektywną zbiórką objęto również odpady organiczne.

Selektywnie zbierane były również zużyte baterie do specjalnie rozstawionych pojemników w szkołach i przedszkolach, gmachach użyteczności publicznej. Przetknięte leki mieszkańcy mogli oddawać w wyznaczonych aptekach, sprzęt elektryczny i elektroniczny w punktach sprzedaży detalicznej, a dla odpadów wielkogabarytowych organizowane były zbiórki raz lub kilka razy w roku.

Z roku na rok zwiększa się liczba pojemników do selektywnej zbiórki odpadów oraz ilość odpadów zebranych selektywnie. W wielu gminach prowadzono akcje dofinansowania kosztów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest.

Mimo zorganizowanej zbiórki odpadów ciągle powstają tak zwane „dzikie wysypiska”. Są wśród nich mniejsze lub większe skupiska odpadów, które stwarzają poważne zagrożenie dla środowiska. Na wysypiska te trafiają nie tylko odpady komunalne, ale również odpady budowlane, opony, zużyty sprzęt gospodarstwa domowego, stare meble, obudowy akumulatorów, odpady azbestowe, zużyty sprzęt elektryczny. Każdego roku, w ramach akcji prowadzonych przez samorządy gminne, „dzikie wysypiska” są likwidowane.

Odpady z sektora gospodarczego (z wyłączeniem odpadów komunalnych)

W województwie odpady wytwarzane są głównie przez przemysł chemiczny, energetyczny, przetwórstwo drewna, rolnictwo oraz budownictwo drogowe.

Obszar województwa zachodniopomorskiego charakteryzuje się zróżnicowaniem pod względem ilości wytwarzanych odpadów. Najwięcej odpadów powstaje na terenie jego uprzemysłowionej, zachodniej części (powiaty: policki, gryfiński, stargardzki i miasto Szczecin) oraz w rejonie budowy dróg (powiaty: pyrzycki, goleniowski i kamieński).

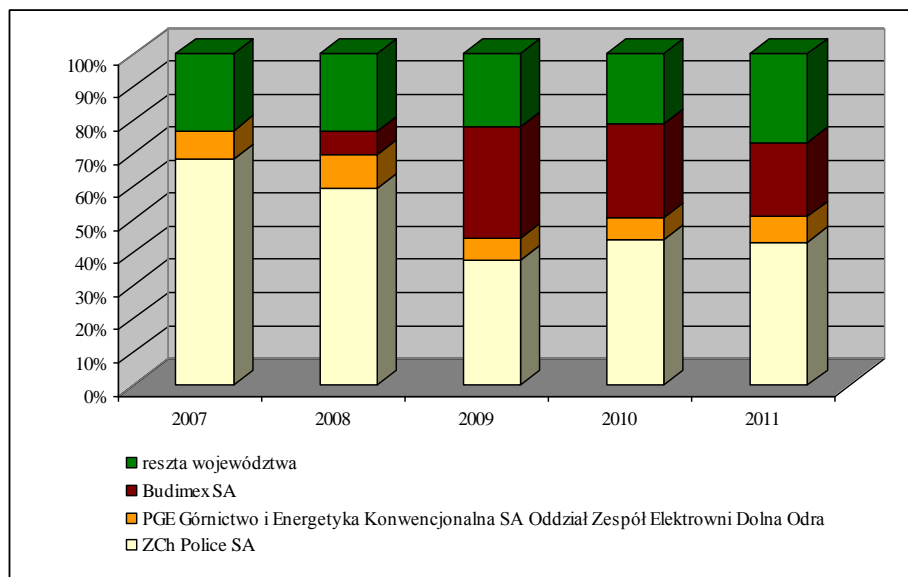
Według danych zgromadzonych w Wojewódzkim Systemie Odpadowym (WSO), w latach 2010-2011 wytworzono odpowiednio 8,9 i 8,8 mln Mg odpadów z sektora gospodarczego (z wyłączeniem odpadów komunalnych), z czego 43% stanowiły odpady wytworzone przez Zakłady Chemiczne Police SA (ZCh Police SA). Charakterystycznym odpadem Zakładów są fosfogipsy oraz roztwory i szlamy z regeneracji wymienników jonitowych. W latach 2010 i 2011 znaczącą ilość odpadów, odpowiednio 29% i 27%, stanowiły odpady pochodzące z budowy dróg (między innymi wschodniej obwodnicy Goleniowa, obwodnicy Nowogardu, węzła Parłówko, przebudowy dróg wojewódzkich: 106 na odcinku Rzewnowo–Golczewo i 109 na odcinku Mrzeżyno–Trzebiatów), prowadzonych przez Budimex SA.

Znaczną ilość odpadów (7,6%-8,8%) stanowią odpady z elektrowni i innych zakładów energetycznych. Głównym wytwórcą tych odpadów są elektrownie (Elektrownia Szczecin,

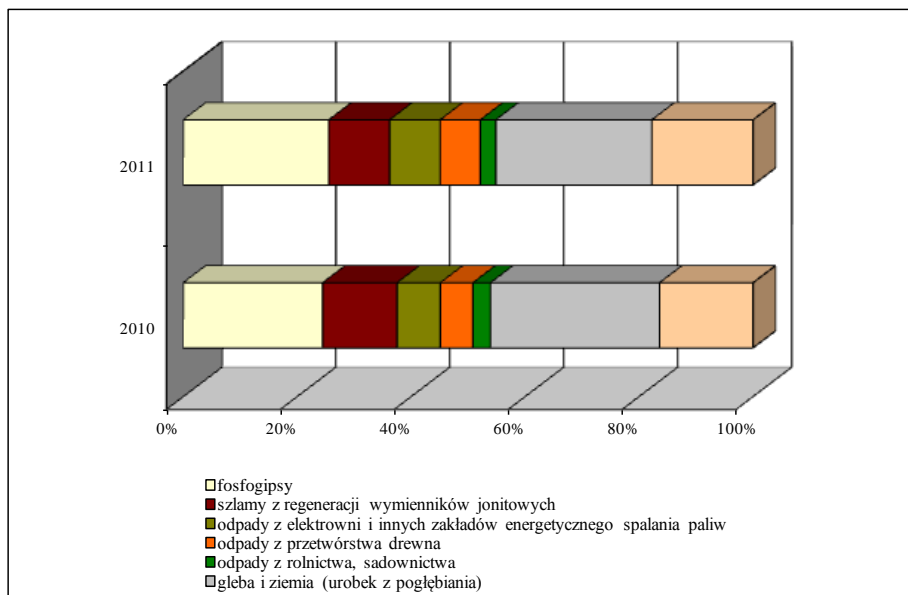
Pomorzany i Nowe Czarnowo) zarządzane przez PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna SA z siedzibą w Belchatowie Oddział Zespół Elektrowni Dolna Odra (PGE GiEK Oddział ZEDO).

Procentowy udział głównych wytwórców w procesie wytwarzania odpadów zilustrowano na wykresie III.1.5, zaś strukturę odpadów na wykresie III.1.6.

Wykres III.1.5. Główni wytwórcy odpadów w województwie zachodniopomorskim w latach 2007-2011 (źródło: WIOŚ – baza SIGOP, Urząd Marszałkowski – baza WSO)

Wykres III.1.6. Struktura odpadów wytworzonych w województwie zachodniopomorskim w latach 2010-2011 (źródło: Urząd Marszałkowski – baza WSO)

Odpady niebezpieczne z sektora gospodarczego w latach 2010-2011 stanowiły około 1,4% całego strumienia odpadów wytworzonych w województwie. Od wielu lat w strumieniu odpadów niebezpiecznych najwyższy procent stanowią odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej (około 70%), wśród których dominuje odpady kwas siarkowy i siarkawy (65%-66%). Największym wytwórcą są ZCh Police SA (w roku 2011 wytworzono około 77 tys. Mg tego odpadu).

Znaczącą grupą odpadów niebezpiecznych wytworzonych w latach 2010-2011 były odpady agrochemikaliów, w tym środków ochrony roślin, gruzu i gruntu zanieczyszczonego substancjami niebezpiecznymi, pochodzące z likwidacji 24 mogilników.

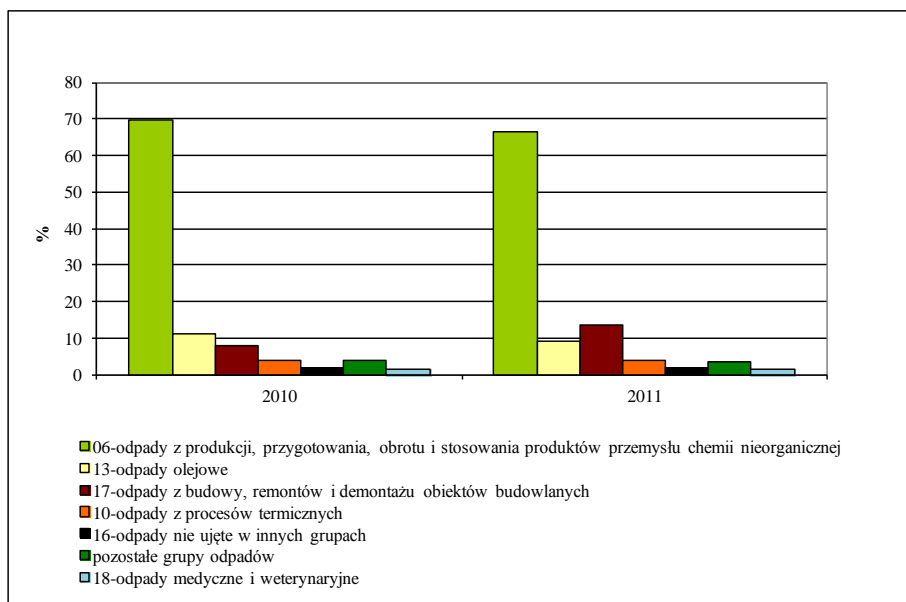
Kolejną znaczącą grupą odpadów były oleje odpadowe. Wśród tej grupy dominowały zaolejone wody pochodzące z odwadniania olejów w separatorach, oleje silnikowe i przekładniowe, emulsje oraz oleje zęzowe. Najwięcej tych odpadów powstało w Szczecińskiej Stoczni Remontowej Gryfia SA.

W grupie odpadów z elektrowni i innych zakładów energetycznych odpadem niebezpiecznym, stanowiącym około 4% całego strumienia odpadów niebezpiecznych, są osady z chemicznej oczyszczalni ścieków Elektrowni Nowe Czarnowo.

Znaczną grupę odpadów niebezpiecznych stanowiły odpady, nieujęte w innych grupach (około 2%), wśród której dominowały odpady z czyszczenia zbiorników magazynowych, cystern transportowych i beczek. Głównym ich wytwórcą była Szczecińska Stocznia Remontowa Gryfia SA.

Odpady z diagnozowania, leczenia i profilaktyki medycznej stanowiły około 1,5% całości odpadów niebezpiecznych. Strukturę odpadów niebezpiecznych (według grup) wytworzonych w województwie zachodniopomorskim w latach 2010-2011 przedstawiono na wykresie III.1.7.

Wykres III.1.7. *Struktura odpadów niebezpiecznych wytworzonych w województwie zachodniopomorskim w latach 2010-2011 (źródło: Urząd Marszałkowski – baza WSO)*

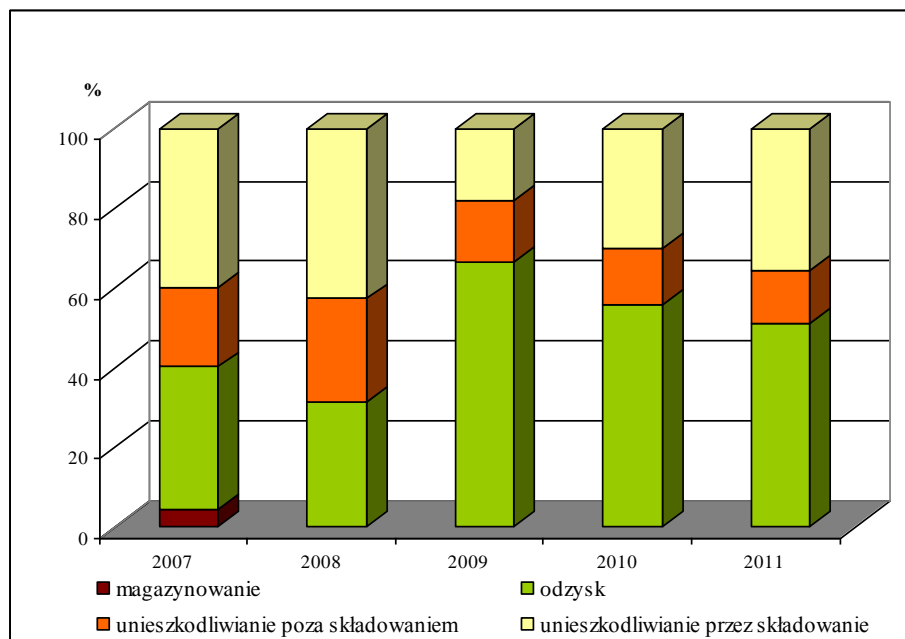

Gospodarowanie odpadami z sektora gospodarczego

Według danych zgromadzonych z Wojewódzkim Systemie Odpadowym w latach 2010-2011 odzyskowi poddano odpowiednio 56% i 51% odpadów z sektora gospodarczego, unieszkodliwieniu (poza składowaniem) – 14%, unieszkodliwieniu przez składowanie – odpowiednio 35% i 30%. Gospodarowanie odpadami na terenie województwa w latach 2007-2011 zilustrowano na wykresie III.1.8.

Od roku 2009 obserwuje się wyraźną zmianę gospodarowania odpadami, wynikającą z wielkości wytworzonych i zagospodarowywanych odpadów. Do roku 2008 największą masę odpadów stanowiły fosfogipsy oraz szlasy z regeneracji wymienników jonitowych, pochodzące z ZCh Police SA. Fosfogipsy w całości zdeponowano na składowisku, zaś szlasy unieszkodliwiono na zakładowej oczyszczalni ścieków. Od roku 2009 równie znaczącym ilościowo rodzajem odpadu stały się odpady pochodzące z budowy dróg, wytwórcą których była firma Budimex SA. Odpady te w całości były poddane odzyskowi (między innymi do naprawy dróg i poboczy, rekultywacji terenów).

Wykres III.1.8. Gospodarowanie odpadami w województwie zachodniopomorskim w latach 2007-2011
(źródło: WIOŚ – baza SIGOP, Urząd Marszałkowski – baza WSO)

Obecnie na terenie województwa znajduje się 10 składowisk odpadów przemysłowych, w tym 6 jest eksploatowanych (tabela III.1.3, rysunek III.1.2). Na składowiskach będących własnością ZCh Police SA i PGE GiEK Oddział ZEDO w roku 2011 unieszkodliwiono przez składowanie około 2,5 mln Mg odpadów (dane WIOŚ). Łącznie na 10 składowiskach zakładowych (eksploatowanych i nieeksploatowanych) pozostaje około 115,4 mln Mg odpadów, w tym 99,9% stanowią odpady zdeponowane na składowiskach ZCh Police SA (składowisko fosfogipsu: około 88,5 mln Mg i składowisko siarczanu żelazawego: około 2 mln Mg) oraz składowiskach trzech elektrowni (około 24,5 mln Mg) – stan na 31.12.2011 rok (fotografia III.1.1). Pozostała część odpadów z sektora gospodarczego trafiła na składowiska przyjmujące głównie odpady komunalne.

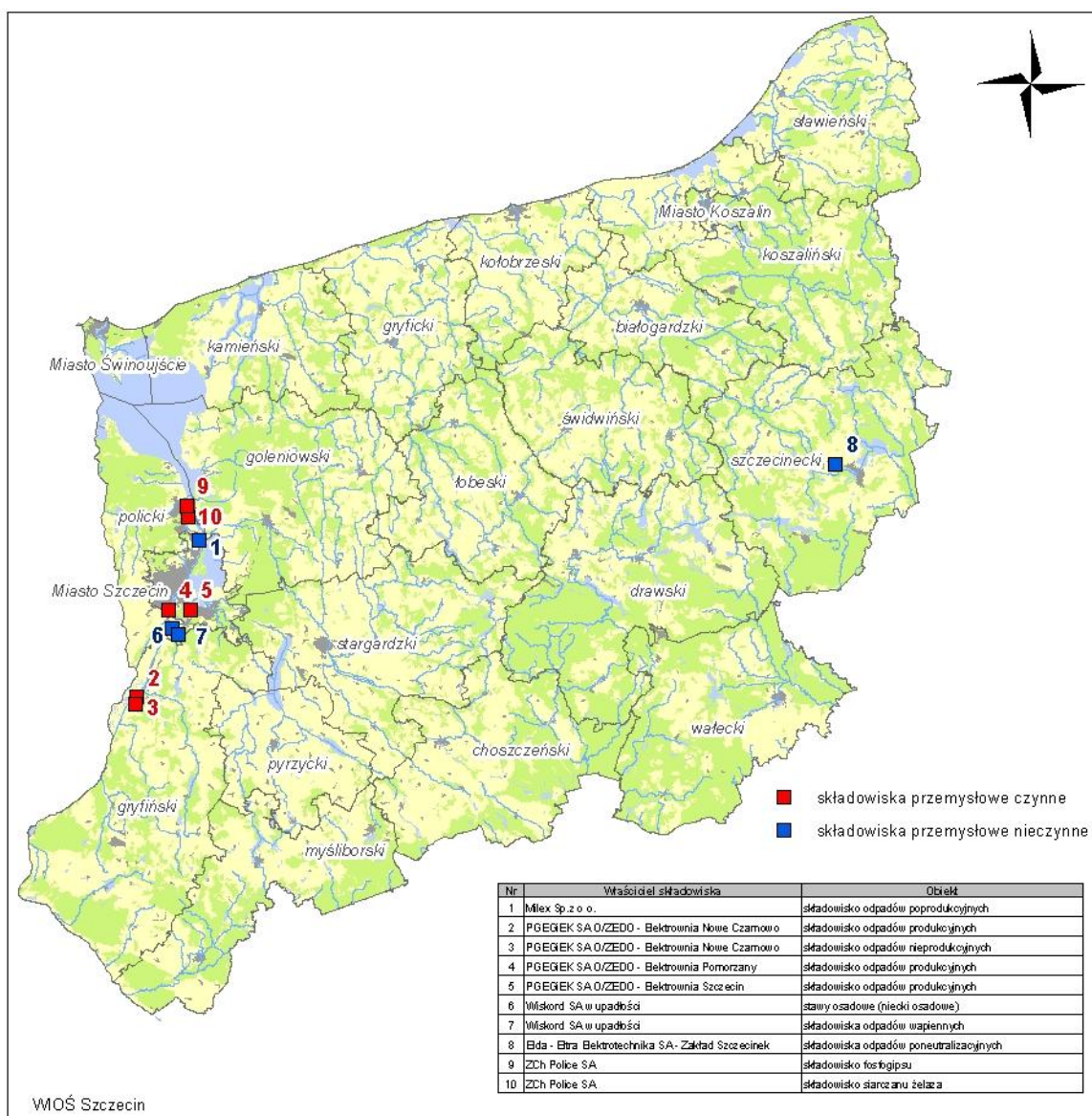
Fotografia III.1.1. Składowisko fosfogipsu ZCh Police SA (źródło: WIOŚ w Szczecinie)

Tabela III.1.3. Składowiska odpadów przemysłowych w województwie zachodniopomorskim (stan na 31.12.2011 rok)

Zakład / składowisko	Powierzchnia całkowita [ha]	Rodzaje odpadów	Ilość odpadów przyjętych w 2011 roku [Mg]	Ilość odpadów zagospodarowanych ze składowiska w 2011 roku [Mg]	Stan nagromadzenia (31.12.2011 rok) [Mg]
Zakłady Chemiczne Police SA					
– składowisko fosfogipsu	270,5	<ul style="list-style-type: none"> fosfogipsy żuźle, popioły paleniskowe, pyły z kotłów i popioły lotne z węgla fosfogipsy wymieszane z żużłami, popiołami paleniskowymi i pyłami z kotłów osady z zakładowej oczyszczalni ścieków 	0,0 0,0 2 251 872,81 0,0	0,0 0,0 0,0 0,0	63 209 796,0 1 504 126,8 21 844 604,9 1 924 600,0
<ul style="list-style-type: none"> kwatery odpadów energetycznych kwatery odpadów różnych 	9,30 2,70	<ul style="list-style-type: none"> żuźle, popioły paleniskowe, pyły z kotłów i popioły lotne z węgla odpadowa masa roślinna, trociny, wióry, wodorotlenek wapniowy, odpady betonu, gleba i ziemia, guma i taśma przenośnikowa, sole i roztwory, tlenki metali, tworzywa sztuczne, odpady z drewna, szkło, asfalt, odpadowa papa, zmieszane odpady z budowy itd. 	0,0 585,7	0,0 0,0	99 146,4 79 592,3
		Razem	2 252 458,5	0,0	88 661 867,4
– składowisko siarczanu żelazawego	43,00	• odpady siarczan żelazawy	0,0	908,5	1 970 252,4
PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna SA Oddział Zespół Elektrowni Dolna Odra					
– składowisko odpadów paleniskowych (kwatery 3a) <i>Elektrownia Nowe Czarnowo</i>	247,07	• mieszanki popiołowo-żużłowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych	243 998,8	21 693,0	21 634 664,3
– składowisko odpadów nieprodukcyjnych <i>Elektrownia Nowe Czarnowo</i>	4,10	• odpady nieprodukcyjne z remontów i demontażu zużytych urządzeń	12,0	0,0	4 823,3
– składowisko odpadów paleniskowych <i>Elektrownia Pomorzany</i>	27,00	• mieszanki popiołowo-żużłowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych	0,0	0,0	2 980 735,95
– składowisko odpadów paleniskowych <i>Elektrownia Szczecin</i>	12,00	• mieszanki popiołowo-żużłowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych	2 167,0	0,0	2 167,0
Milex sp. z o.o.					
– składowisko odpadów poprodukcyjnych – nieczynne	2,87	• mechanicznie wydzielone odrzuty z przerobu makulatury, kora	0,0	4 779,6	4 000,0
Wiskord SA w upadłości					
– stawy osadowe - niecki osadowe – nieczynne	1,44	• osady ściekowe z chemicznej oczyszczalni	0,0	0,0	29 351,2
– składowisko odpadów wapiennych – nieczynne	5,00	• pozostałości po gaszeniu wapna, masa podekarbonizacyjna, żwir po filtracji wody, zużyty kationit	0,0	0,0	40 532,3
Elda-Eltra Elektrotechnika SA Zakład Szczecinek					
– składowisko odpadów poneutralizacyjnych – Trzesieka gm. Szczecinek – nieczynne	0,40	• osady poneutralizacyjne	0,0	0,0	747,0

Rysunek III.1.2. Składowiska przemysłowe w województwie zachodniopomorskim (stan na 31.12.2011 rok)

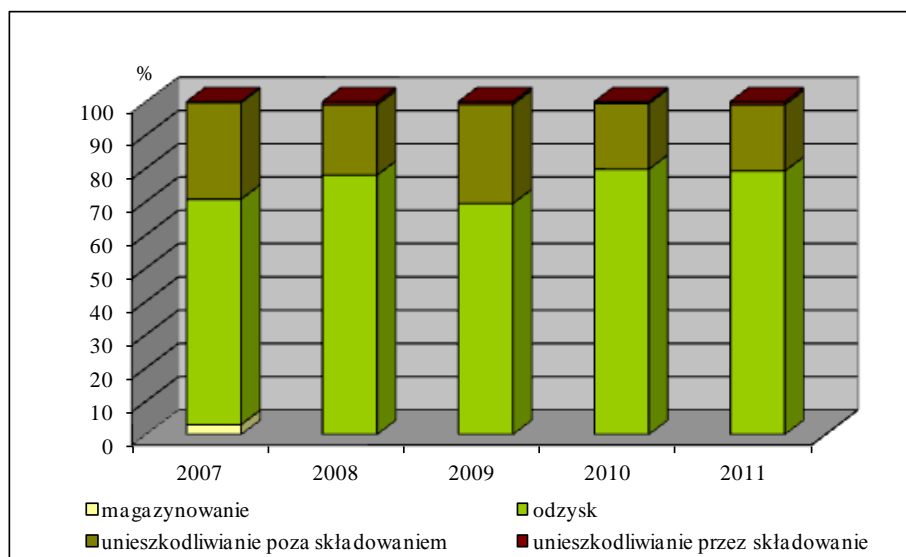
Gospodarowanie odpadami niebezpiecznymi z sektora gospodarczego

Według danych WSO, w latach 2010-2011 odzyskowi poddano 79,8% i 79,2% odpadów niebezpiecznych, unieszkodliwieniu inaczej niż przez składowanie 19,7% i 19,9%. Nieznaczna część (0,5% i 0,9%) trafiła na składowiska odpadów niebezpiecznych (między innymi odpady azbestowe). Gospodarowanie odpadami niebezpiecznymi w latach 2007-2011 zilustrowano na wykresie III.1.9.

Odpadowy kwas siarkowy i siarkawy, stanowiący około 65% całości strumienia odpadów niebezpiecznych wytworzonych w województwie, w 82% został wykorzystany w ZCh Police SA do produkcji nawozów. Pozostałą część odpadu unieszkodliwiono w zakładowej oczyszczalni ścieków.

W województwie funkcjonują 3 instalacje termicznego unieszkodliwiania odpadów medycznych. Z palcówek medycznych, które nie posiadały własnych instalacji unieszkodliwiania, odpady odbierane były przez specjalistyczne firmy i unieszkodliwiane w instalacjach zlokalizowanych na terenie województwa oraz poza jego granicami.

Wykres III.1.9. Gospodarowanie odpadami niebezpiecznymi w województwie zachodniopomorskim w latach 2007-2011 (źródło: WIOŚ – baza SIGOP, Urząd Marszałkowski – baza WSO)

W województwie zachodniopomorskim nie ma ogólnodostępnego składowiska odpadów niebezpiecznych. Elda-Eltra Elektrotechnika SA – Zakład Szczecinek posiada niewielkie składowisko odpadów poneutralizacyjnych o powierzchni 0,4 ha, zlokalizowane w miejscowości Trzesieka. Od roku 2005 na składowisko nie przyjmowano odpadów.

Proces likwidacji mogilników

Specyficznym rodzajem składowisk odpadów niebezpiecznych są **mogilniki** – zbiorniki betonowe zagłębione w ziemi lub doły ziemne do składowania przeterminowanych środków ochrony roślin i opakowań po tych środkach. Należy zaznaczyć, iż do roku 2001 na terenie województwa istniało 39 mogilników. Z inicjatywy Wojewody Zachodniopomorskiego w latach 2001-2002 zlikwidowano 12 obiektów najbardziej niebezpiecznych (Ostrowiec – gmina Wałcz, Kwieciszewo – gmina Szczecinek, Marszewo – gmina Goleniów, Linie II – gmina Bielice, Rów – gmina Myślibórz, Wąwelnica – gmina Dobra, Brzeźniak – gmina Węgorzyno, Chrzastowo – gmina Kamień Pomorski, Banie – gmina Banie, Skrzydłowo – gmina Rymań – Karnice – gmina Karnice).

W roku 2008 zlikwidowano dwa mogilniki zlokalizowane w gminie Rymań (Rymań I, Rymań II), natomiast w roku 2009 mogilnik zlokalizowany w miejscowości Dalewo (gmina Marianowo).

Z inicjatywy Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego w pierwszym półroczu 2010 roku przeprowadzono likwidację kolejnych 6 mogilników (Drzonowo – gmina Tychowo, Osina – gmina Osina, Wisławie – gmina Maszewo, Kurzycko – gmina Mieszkowice, Więclaw – gmina Dębno oraz Wierzbica – gmina Świdwin). W pierwszym półroczu 2011 roku zlikwidowano 12 kolejnych mogilników (Pomień – gmina Recz, Osiek Drawski – gmina Wierzchowo, Piaski – gmina Nowogard, Brojce – gmina Brojce, Bądkowo – gmina Płoty, Kołomąc – gmina Gryfice, Dobra – gmina Dobra k/Nowogardu, Nowa Dobrzyca – gmina Resko, Smolnica – gmina Dębno, Dolice – gmina Dolice, Stara Dąbrowa – gmina Stara Dąbrowa i Starzyce – gmina Chociwel). Pod koniec roku 2011 zlikwidowano mogilniki zlokalizowane w miejscowościach: Niemierzyno – gmina Świdwin oraz Wolczyn – gmina Lipiany.

W II półroczu 2011 roku z inicjatywy Dyrekcji Lasów Państwowych zlikwidowano 4 obiekty (Wiewiecko – gmina Węgorzyno, Modrzewo – gmina Suchań, Gołańcz Pomorska – gmina Trzebiatów i Barnkowo – gmina Chojna) – fotografia III.1.2.

Fotografia III.1.2. Proces likwidacji mogilnika w miejscowości Modrzewo, gmina Suchań (źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego)

Tereny po zlikwidowanych mogilnikach zostały zrehabilitowane. Wokół zainstalowano piezometry celem monitorowania jakości wód podziemnych (fotografia III.1.3).

Fotografia III.1.3. Zrehabilitowany teren mogilnika w miejscowości Kołomąć, gmina Gryfice (źródło: WIOŚ w Szczecinie)

W latach 2011-2012 WIOŚ w Szczecinie prowadził badania wód podziemnych wokół 6 mogilników, zlikwidowanych w I półroczu 2010 roku. W kolejnych latach planowane są badania wód podziemnych wokół 14 mogilników zlikwidowanych w 2011 roku.

Badania przeprowadzone w roku 2011 nie wykazały negatywnego oddziaływania zlikwidowanych obiektów na stan środowiska wodnego. Średnie wartości stężeń większości badanych wskaźników

kształtowały się na poziomie I klasy (wody bardzo dobrej jakości) i II klasy (wody dobrej jakości). Jedynie w wodach podziemnych wokół zlikwidowanego mogilnika w Kurzycku stwierdzono wysokie średnie stężenia lindanu, które odpowiadały IV klasie jakości wód podziemnych (wody niezadowolającej jakości) oraz bardzo wysokie stężenia azotanów, odpowiadające V klasie (wody złej jakości).

Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2012-2017 z uwzględnieniem perspektywy 2018-2023

Opracowany w roku 2011 *Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2012-2017 z uwzględnieniem perspektywy 2018-2023* powinien wprowadzić nowy, zgodny z założeniami ustawy z dnia 1 lipca 2011 roku o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 152, poz. 897, z późn. zm.), system gospodarki odpadami komunalnymi w województwie.

Naczelną zasadą przyjętą w *Planie* jest zasada zrównoważonego rozwoju, która umożliwia zharmonizowany rozwój gospodarczy i społeczny, zgodny z obowiązującym prawem. W związku z tym nadrzędnym celem *Planu* jest stworzenie systemu gospodarki odpadami zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju i opartego na hierarchii sposobów postępowania z odpadami komunalnymi

Pierwsza część *Planu* składająca się z analizy stanu gospodarki w województwie w zakresie liczby źródeł powstawania odpadów komunalnych, odpadów podlegających odrębnym przepisom prawnym (w tym odpadów niebezpiecznych), odpadów pozostałych oraz prognozowanych zmian gospodarki odpadami pozwoliła na określenie celów i kierunków działań.

Dodać należy, że przy ustalaniu głównych celów i kierunków działań uwzględniono również główne problemy w zakresie gospodarki odpadami w województwie.

W *Planie* przedstawiono cele strategiczne zdefiniowane dla różnych rodzajów odpadów: odpadów komunalnych, w tym odpadów ulegających biodegradacji, odpadów podlegających odrębnym przepisom prawnym (w tym odpadów niebezpiecznych), odpadów zawierających PCB, odpadów zawierających azbest, olejów odpadowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, zużytych baterii i akumulatorów, odpadów medycznych i weterynaryjnych, pojazdów wycofanych z eksploatacji, zużytych opon, odpadów opakowaniowych, zbędnych środków bojowych i odpadów materiałów wybuchowych, odpadów z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej, komunalnych osadów ściekowych, odpadów ulegających biodegradacji innych niż komunalne.

Uporządkowanie systemu gospodarki odpadami w województwie oraz sprawne i efektywne zarządzanie nowym systemem pozwoli na:

- uszczelnienie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi,
- prowadzenie selektywnego zbierania odpadów komunalnych „u źródła”,
- zmniejszenie ilości odpadów komunalnych, w tym odpadów ulegających biodegradacji (OUB) kierowanych na składowisko odpadów,
- zwiększenie liczby nowoczesnych instalacji do odzysku, recyklingu oraz unieszkodliwiania odpadów komunalnych w sposób inny niż składowanie odpadów,
- całkowite wyeliminowanie składowisk odpadów niespełniających wymagań prawnych,
- prowadzenie właściwego sposobu monitorowania postępowania z odpadami komunalnymi zarówno przez właścicieli nieruchomości, jak i prowadzących działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości,
- zmniejszenie dodatkowych zagrożeń dla środowiska wynikających z transportu odpadów komunalnych z miejsc ich powstania do miejsc odzysku lub unieszkodliwiania przez podział województwa na regiony gospodarki odpadami, w ramach których prowadzone będą wszelkie czynności związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

Dodatkowo *Plan* wskazuje cele do osiągnięcia dla poszczególnych rodzajów odpadów, działania konieczne do realizacji tych celów oraz przedstawia ogólny zarys funkcjonowania całego systemu na terenie województwa.

W *Planie* zaproponowano model działania oparty na czterech regionach gospodarki odpadami: szczecińskim, szczecineckim, koszalińskim i CZG R-XXI (Celowy Związek Gmin R-XXI). Zgodnie z nowym systemem gospodarki odpadami komunalnymi, w każdym z wyznaczonych regionów powinny funkcjonować regionalne instalacje przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK).

Podsumowanie

Podobnie jak w latach ubiegłych, na terenie województwa zachodniopomorskiego stan gospodarowania odpadami pochodzącymi z sektora gospodarczego, jak również odpadami komunalnymi, jest daleki od dobrego. Brakuje ogólnodostępnego składowiska odpadów przemysłowych. Część odpadów przemysłowych deponowana jest na składowiskach komunalnych.

Brakuje także samowystarczalności w zakresie termicznego unieszkodliwiania odpadów medycznych i weterynaryjnych oraz instalacji służących do odzysku.

Ważnym osiągnięciem w gospodarce odpadami w latach 2010-2011 było zakończenie procesu likwidacji mogiłników. W okresie dwóch lat zlikwidowano 24 obiekty, teren po likwidacji został zrekultywowany, a wokół zlikwidowanych obiektów zamontowano piezometry w celu monitorowania jakości wód podziemnych. W roku 2011 WIOŚ w Szczecinie prowadził badania jakości wód wokół 6 obiektów, które kontynuowane są w roku 2012. W latach następnych monitoringiem zostaną objęte wody podziemne wokół obiektów zlikwidowanych w roku 2011.

Wśród stosowanych metod zagospodarowania odpadów komunalnych dominuje deponowanie na składowiskach. W większości na składowiska trafiają odpady niesegregowane, tylko na nielicznych obiektach prowadzi się odzysk surowców wtórnych. Według stanu na 31 grudnia 2011 roku na terenie województwa w eksploatacji pozostaje 31 składowisk.

Mimo zorganizowanej zbiórki odpadów komunalnych znaczna część odpadów trafia na wysypiska „dzikie”. Nielegalne miejsca składowania są sukcesywnie porządkowane przez gminy.

Większość gmin województwa objęta jest selektywną zbiórką odpadów u źródła, ograniczoną głównie do odpadów opakowaniowych. Udział odpadów zebranych selektywnie w ogólnej masie odpadów komunalnych jest niewielki, jednak zwiększa się w ostatnich latach (z 1,5% w roku 2002 do 11,39% w 2011).

Nadal słabo funkcjonuje system selektywnej zbiórki odpadów biodegradowalnych, wielkogabarytowych oraz niebezpiecznych odpadów powstających w gospodarstwach domowych, zużytego sprzętu elektronicznego i elektrycznego. Niewystarczająca jest ilość instalacji do zagospodarowania odpadów komunalnych (w tym selektywnie zbieranych) oraz odpadów powstających w wyniku rozsortowywania zmieszanych odpadów komunalnych. Brakuje również instalacji do odzysku odpadów biodegradowalnych.

Opracowany w roku 2011 *Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2012-2017 z uwzględnieniem perspektywy 2018-2023* ma na celu wprowadzenie nowego systemu gospodarstwa odpadami komunalnymi w województwie.